

Ανέκδοτα ιδιωτικοποίησης

23^η Ιουνίου 2013

Το πρόγραμμα ιδιωτικοποιήσεων τετέλεσται. Για λόγους που εξήγησε πολύ γλαφυρά ο εκπρόσωπος της Gazprom. Είπε: «Ακόμα κι αν συμφωνούσαμε ότι η ΔΕΠΑ αξίζει σήμερα τα 800 εκ. ευρώ που ζητά η ελληνική κυβέρνηση, πόσο θα αξίζει σε ένα χρόνο; Σε δύο;» Αυτό που εννοούσε ήταν ότι, δεδομένης της συνεχιζόμενης αυτοτροφοδοτούμενης ύφεσης, η ζήτηση ενέργειας (αερίου και πετρελαίου) θα μειώνεται συρρικνώνοντας την πίτα από την οποία η ΔΕΠΑ θα πρέπει να αντλεί κέρδη. Άρα, όπως συμβαίνει πάντα σε μια οικονομία που διέπεται από συνθήκες αποπληθωρισμού, κάτι που αξίζει σήμερα δέκα αύριο θα αξίζει εννέα, μεθαύριο οκτώ κ.ο.κ. Έτσι, ο αγοραστής έχει κάθε λόγο να περιμένει και να περιμένει και να περιμένει. Με αποτέλεσμα η τιμή να πέφτει ακόμα περισσότερο, ενισχύοντας το κίνητρο του αγοραστή να... περιμένει κι άλλο. Πρόκειται για μια «λεπτομέρεια» που η τρόικα δεν φαίνεται να έλαβε υπ' όψη της στον σχεδιασμό του Μνημονίου και του προγράμματος ιδιωτικοποιήσεων.

Μην νομίζετε όμως ότι μόνο στην χώρα μας οι ιδιωτικοποιήσεις έχουν γίνει ανέκδοτο. Τέτοια ανέκδοτα είχαμε και στις κραταιότερες των χωρών της Εσπερίας. Πάρτε για παράδειγμα την ιδιωτικοποίηση της Βρετανικής ΔΕΗ. Όταν έγινε γνωστό το πρόγραμμα ιδιωτικοποίησής της, το σχετικό συνδικάτο (η αντίστοιχη ΓΕΝΟΠ) σήκωσε την «σημαία του αγώνα». Λογικό ήταν, καθώς ένας από τους βασικούς στόχους της ιδιωτικοποίησης ήταν η εξαφάνιση της διαπραγματευτικής δύναμης του συνδικάτου, η συμπίεση των μισθών, και η εντατικοποίηση της εργασίας. Από την πρώτη λοιπόν στιγμή, το συνδικάτο (το οποίο σήμερα ονομάζεται Unison) έθεσε ως στόχο του την επανα-εθνικοποίηση της εταιρείας ηλεκτρικής ενέργειας, ιδιαίτερα εκείνης της πρωτεύουσας – του Λονδίνου.

Η δεκαετία του 1980 ήταν καταστροφική για τα συνδικάτα της Βρετανίας. Πρώτα οι εργαζόμενοι στον κλάδο των μετάλλων υπέστησαν το μέγα πλήγμα της κατάρρευσης της British Steel, κατόπιν οι τυπογράφοι εκπαραθρώθηκαν από τις εφημερίδες του Rupert Murdoch, τέλος οι ανθρακωρύχοι κατατροπώθηκαν κατά την διάρκεια της τεράστιας πανεθνικής απεργιακής σύρραξης που διήρκησε σχεδόν όλο το 1984. Έτσι και στον κλάδο της ηλεκτρικής ενέργειας: το συνδικάτο Unison αναγκάστηκε να αποδεχθεί μεγάλη μείωση τόσο του προσωπικού όσο και μισθών, με παράλληλη χειροτέρευση των συνθηκών δουλειάς.

Τον Νοέμβριο του 1998 όμως τα πράγματα άλλαξαν. Η γαλλική κρατική εταιρεία ηλεκτρικής ενέργειας EDF αγόρασε την ιδιωτική πλέον Ηλεκτρική Εταιρεία του Λονδίνου (London Electricity). Δύο χρόνια αργότερα, η EDF αγόρασε μια άλλη ιδιωτική εταιρεία του χώρου (Cottam), ενώ το 2002 επεκτάθηκε τόσο στην νοτιοανατολική όσο και στην νοτιοδυτική Αγγλία. Το 2008 η ίδια γαλλική εταιρεία πήρε British Energy και, όσο κι αν ακούγεται τραβηγμένο, σχεδόν όλα τα πυρηνικά εργοστάσια της χώρας. Το 2019, μάλιστα, έχουν προγραμματιστεί τα

εγκαίνια του πρώτου νέου πυρηνικού σταθμού παραγωγής ηλεκτρισμού της EDF. Εν συντομία, η EDF ουσιαστικά επανα-ενωποιεί την παλιά Βρετανική ΔΕΗ υπό μία... κρατική εταιρεία.

Ο Greg Thomson είναι υψηλόβαθμο στέλεχος των «ηττημένων» - του συνδικάτου Unison. Σε συζήτηση που είχαμε μου είπε ότι η EDF, επί της οποίας έχει μεγάλη επιρροή το συνδικάτο CGT (το τελευταίο προπύργιο του γαλλικού κομμουνιστικού κόμματος), επέστρεψε στους εργαζόμενους πολλά από τα δικαιώματα που τους στέρησε η ιδιωτικοποίηση, συμπεριλαμβανομένης μιας σημαντικής θεσμικής εκπροσώπησης του ίδιου του συνδικάτου. «Όταν ολοκληρώθηκε η ιδιωτικοποίηση», μου είπε ο Thomson, «το συνδικάτο μας έθεσε ως βασικό του στόχο την επανα-εθνικοποίηση του κλάδου της ηλεκτρικής ενέργειας. Αυτό το πετύχαμε, έστω και με ανορθόδοξο τρόπο.» Κι όταν του επισήμανα, μεταξύ σοβαρού κι αστείου, ότι η εθνικοποίηση έγινε από το «λάθος έθνος», εκείνος μειδίασε και είπε κάτι που στα ελληνικά θα μεταφραζόταν ελεύθερα ως: «Σιγά μην είχαμε και την δυνατότητα να επιλέγουμε έθνος...»